

Số: /BC-UBND

Bình Định, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả kiểm tra, khảo sát tình hình thi hành pháp luật về lao động, việc làm trên địa bàn tỉnh Bình Định

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Thực hiện Quyết định số 272/QĐ-UBND ngày 31/01/2023 của UBND tỉnh ban hành Kế hoạch theo dõi tình hình thi hành pháp luật (THTHPL) năm 2023 trên địa bàn tỉnh Bình Định, Chủ tịch UBND tỉnh đã thành lập Đoàn kiểm tra, khảo sát THTHPL năm 2023 trên địa bàn tỉnh¹, tiến hành kiểm tra THTHPL về lao động, việc làm. Đồng thời, thực hiện điều tra, khảo sát THTHPL trong lĩnh vực này đối với cán bộ, công chức, viên chức của các cơ quan, đơn vị được kiểm tra². UBND tỉnh Bình Định báo cáo kết quả kiểm tra, khảo sát THTHPL về lao động, việc làm trên địa bàn tỉnh, cụ thể như sau:

I. Kết quả kiểm tra tình hình thi hành pháp luật về lao động, việc làm

1. Ưu điểm và kết quả đạt được

a) *Tình hình ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành văn bản quy phạm pháp luật*

Trong kỳ kiểm tra, trên cơ sở Luật Việc làm năm 2013, Bộ luật Lao động năm 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã kịp thời tham mưu HĐND, UBND tỉnh ban hành 10 văn bản quy phạm pháp luật³

¹ Quyết định số 2718/QĐ-UBND ngày 21/7/2023.

² Sở Lao động - Thương binh và Xã hội và UBND các huyện: Phù Cát, Vân Canh.

³ Nghị quyết số 39/2008/NQ-HĐND ngày 12/12/2008 của HĐND tỉnh về việc thành lập Quỹ việc làm cho người tàn tật tỉnh; Nghị quyết số 34/2021/NQ-HĐND ngày 11/12/2021 của HĐND tỉnh quy định chính sách hỗ trợ cho người lao động tỉnh Bình Định đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng; Nghị quyết số 15/2022/NQ-HĐND ngày 20/7/2022 của HĐND tỉnh ban hành Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025; Nghị quyết số 22/2023/NQ-HĐND ngày 14/7/2023 của HĐND tỉnh sửa đổi, bổ sung khoản 3 Điều 9 của Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách Trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh Bình Định giai đoạn 2021 - 2025 ban hành kèm theo Nghị quyết số 15/2022/NQ-HĐND ngày 20/7/2022 của HĐND tỉnh; Nghị quyết số 27/2023/NQ-HĐND ngày 21/9/2023 của HĐND tỉnh quy định định mức hỗ trợ thực hiện một số dự án hỗ trợ phát triển sản xuất thuộc các chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn tỉnh Bình Định giai đoạn 2021 - 2025; Quyết định số 85/2021/NQ-HĐND ngày 27/12/2021 của UBND tỉnh quy định chính sách hỗ trợ người lao động tỉnh Bình Định đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng; Quyết định số 11/2022/QĐ-UBND ngày 04/4/2022 của UBND tỉnh ban hành Quy chế phối hợp thực hiện liên thông nhóm thủ tục hành chính Cấp phiếu lý lịch tư pháp - Cấp giấy phép lao động cho người lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 40/2022/QĐ-UBND ngày 03/8/2022 của UBND tỉnh quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ ngân sách Trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh

(VBQPPL). Các văn bản được tham mưu ban hành cơ bản đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp, thống nhất, đồng bộ và tuân thủ đúng trình tự, thủ tục, đáp ứng yêu cầu quản lý Nhà nước, góp phần đảm bảo an sinh xã hội, an ninh trật tự trên địa bàn tỉnh.

Tại cấp huyện, UBND các huyện: Vân Canh, Phù Cát đã thực hiện rà soát các VBQPPL thuộc thẩm quyền ban hành của HĐND, UBND huyện. Kết quả, theo thẩm quyền được phân công, phân cấp, HĐND và UBND các huyện này không ban hành văn bản quy định chi tiết về lao động, việc làm.

b) Tình hình đảm bảo các điều kiện cho thi hành pháp luật về lao động, việc làm

- Công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ:

Công tác tuyên truyền, phổ biến, tập huấn các quy định pháp luật về lao động, việc làm đã được quan tâm, tổ chức triển khai thực hiện kịp thời, đầy đủ bằng nhiều hình thức. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã tham mưu UBND tỉnh tổ chức hội nghị tuyên truyền, phổ biến Luật Việc làm năm 2013, Bộ luật Lao động năm 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành; tư vấn về xuất khẩu lao động, đào tạo nghề, giới thiệu việc làm trong và ngoài nước cho người lao động; bồi dưỡng nghiệp vụ về công tác hòa giải, giải quyết tranh chấp lao động cho hòa giải viên lao động; nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ thực hiện công tác Việc làm - Dạy nghề, đưa người lao động đi làm việc có thời hạn ở nước ngoài và tuyên truyền viên cơ sở...

UBND các huyện: Phù Cát, Vân Canh đã tổ chức tập huấn, tuyên truyền, phổ biến pháp luật về xuất khẩu lao động, chính sách giảm nghèo, tư vấn học nghề, hỗ trợ cho người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, thông tin về nhu cầu tuyển dụng lao động cho người lao động, hội thi an toàn vệ sinh lao động;... Đồng thời, phối hợp tổ chức các phiên giao dịch việc làm, thông tin thị trường lao động (*thông qua website*); kiểm tra việc thực hiện các quy định pháp luật về lao động, quan hệ lao động, bảo hiểm xã hội, an toàn, vệ sinh lao động tại các doanh nghiệp; điều tra, khảo sát, thống kê nhu cầu học nghề của người lao động... Qua đó, ý thức chấp hành pháp luật của người lao động, người sử dụng lao động được nâng lên; người sử dụng lao động, người đại diện cho tổ chức công đoàn tại các doanh nghiệp được tiếp cận, hiểu rõ hơn quy định pháp luật, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động, doanh nghiệp, góp phần xây dựng môi quan hệ lao động hài hòa, ổn định, nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm.

- Các điều kiện đảm bảo cho theo dõi THTHPL về lao động, việc làm:

giai đoạn 2021 – 2025; Quyết định số 36/2023/QĐ-UBND ngày 27/7/2023 của UBND tỉnh sửa đổi, bổ sung một số nội dung tại khoản 3 Điều 9 của Quy định nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn ngân sách Trung ương và tỷ lệ vốn đối ứng của ngân sách địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững trên địa bàn tỉnh Bình Định giai đoạn 2021 - 2025 ban hành kèm theo Nghị quyết số 15/2022/NQ-HĐND ngày 20/7/2022 của HĐND tỉnh; Quyết định số 64/2023/QĐ-UBND ngày 16/10/2023 của UBND tỉnh quy định định mức hỗ trợ thực hiện một số dự án hỗ trợ phát triển sản xuất thuộc các Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn tỉnh Bình Định giai đoạn 2021 - 2025.

Các cơ quan, địa phương được kiểm tra đã quan tâm, bố trí nguồn lực về biên chế, kinh phí và trang thiết bị làm việc theo quy định để triển khai thực hiện pháp luật về lao động, việc làm đảm bảo đúng chức năng, nhiệm vụ quản lý nhà nước được giao.

c) Tình hình tuân thủ pháp luật

Trên cơ sở Luật Việc làm năm 2013, Bộ luật Lao động năm 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã kịp thời tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh ban hành⁴ và trực tiếp ban hành⁵ các văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ, kịp thời và phù hợp với yêu cầu thực tiễn của tỉnh. Tại các địa phương được kiểm tra, căn cứ các Chương trình, Kế hoạch, văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh, UBND các huyện: Văn Canh, Phù Cát đã cụ thể hóa và triển khai thực hiện pháp luật lao động, việc làm⁶.

Trong kỳ kiểm tra, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội phối hợp với Công an tỉnh, Sở Tư pháp, Sở Ngoại vụ và các sở, ngành có liên quan thực hiện tốt Quyết định số 54/2020/QĐ-UBND ngày 07/8/2020 của UBND tỉnh về Quy chế phối hợp quản lý người nước ngoài cư trú, hoạt động trên địa bàn tỉnh; phối hợp với Ban Quản lý Khu kinh tế tỉnh tiếp nhận giải trình nhu cầu sử dụng lao động và đề xuất UBND

⁴ Kế hoạch số 54-KH/TU ngày 22/3/2023 về thực hiện Chỉ thị số 20-CT/TW ngày 12/12/2022 của Ban Bí thư Trung ương Đảng “*về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh*”; Quyết định số 3088/QĐ-UBND ngày 23/7/2021 về “*Bộ tiêu chí đánh giá, phân loại kết quả thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh*”; Kế hoạch số 80/KH-UBND ngày 06/06/2022 về tuyển chọn, bổ nhiệm hòa giải viên lao động trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 743/QĐ-UBND ngày 14/3/2023 về Quy chế Quản lý hòa giải viên lao động trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch số 41/KH-UBND ngày 09/3/2023 triển khai thực hiện Nghị quyết số 06/NQ-CP ngày 10/01/2023 của Chính phủ về phát triển thị trường lao động linh hoạt, hiệu quả, hiện đại, bền vững và hội nhập; Kế hoạch số 90/KH-UBND ngày 11/5/2023 về thực hiện Kế hoạch số 54-KH/TU ngày 22/3/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy “*tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh*”; Quyết định số 3025/QĐ-UBND ngày 20/7/2021 ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình hỗ trợ phát triển thị trường lao động trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 3069/QĐ-UBND ngày 22/7/2021 ban hành Chương trình Giải quyết việc làm tỉnh Bình Định giai đoạn 2021 - 2025....

⁵ Công văn số 861/SLĐTBXH-VLGDNN ngày 28/3/2023 thông tin về chính sách xuất khẩu lao động trên địa bàn tỉnh; Công văn số 892/SLĐTBXH-VLGDNN ngày 29/3/2023 tổ chức triển khai hưởng ứng Tháng hành động về ATVSLĐ tỉnh Bình Định năm 2023; Công văn số 1946/SLĐTBXH-VLGDNN ngày 20/6/2023 công khai danh sách và địa bàn phân công hoạt động của hòa giải viên lao động...

⁶ Văn Canh: Chương trình hành động số 09/CTr/HU ngày 13/8/2021 của Huyện ủy thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội XX của Đảng bộ tỉnh và Chương trình hành động của Tỉnh ủy về nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giai đoạn 2021-2025; Nghị quyết số 26/NQ-HĐND ngày 16/12/2022 của HĐND huyện ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững trên địa bàn huyện giai đoạn 2021-2025; Kế hoạch số 140/KH-UBND ngày 14/11/2022 của UBND huyện thực hiện Chương trình hành động số 09-CTr/HU ngày 13/8/2021 của Huyện ủy thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội XX Đảng bộ tỉnh, nghị quyết Đại hội XIX Đảng bộ huyện và Chương trình hành động của Tỉnh ủy về nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giai đoạn 2021-2025; Công văn số 1863/UBND-LĐTBXH ngày 13/9/2023 của UBND huyện về phối hợp tổ chức Phiên giao dịch việc làm cho người lao động vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn huyện năm 2023... Phù Cát: Kế hoạch số 95/KH-UBND ngày 18/5/2023 của UBND huyện triển khai thực hiện kế hoạch số 54/KH-TU ngày 22/3/2023 của Ban Thường vụ tỉnh ủy thực hiện chỉ thị số 20/CT-TW ngày 12/12/2022 của Ban bí thư Trung ương Đảng “*Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài trong tình hình mới*” trên địa bàn huyện; Kế hoạch số 92/KH-UBND ngày 16/5/2023 của UBND huyện về tổ chức các phiên giao dịch việc làm lưu động năm 2023 trên địa bàn huyện; Kế hoạch số 75/KH-UBND ngày 14/4/2023 của UBND huyện về tổ chức các hoạt động an toàn - vệ sinh lao động năm 2023 trên địa bàn huyện; Kế hoạch số 33/KH-UBND ngày 24/2/2023 của UBND huyện về đào tạo nghề cho lao động nông thôn năm 2023 trên địa bàn huyện...

tỉnh chấp thuận cho 42 đơn vị có nhu cầu sử dụng lao động với 263 người, cấp mới 231 Giấy phép lao động (GPLĐ), gia hạn 75 GPLĐ, cấp lại 27 GPLĐ, xác nhận 23 trường hợp không thuộc diện cấp GPLĐ; phối hợp với Công an tỉnh và các sở, ngành có liên quan trong tuyển dụng, quản lý người lao động Việt Nam làm việc cho tổ chức, cá nhân nước ngoài trên địa bàn tỉnh⁷; phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội chi nhánh tỉnh Bình Định thực hiện chính sách tín dụng ưu đãi tạo việc làm⁸ và phối hợp với các địa phương tổ chức đào tạo nghề cho lao động nông thôn⁹. Đồng thời, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội chỉ đạo các cơ sở giáo dục nghề nghiệp được giao chỉ tiêu phối hợp chặt chẽ với các địa phương trong việc tuyên truyền, vận động, tuyển sinh các lớp đào tạo nghề đảm bảo đúng đối tượng; phối hợp với Công an tỉnh triển khai Kế hoạch “Đào tạo nghề nghiệp, tạo việc làm cho người chấp hành xong hình phạt tù trên địa bàn tỉnh”, tư vấn học nghề, việc làm cho 134 phạm nhân sắp mãn hạn tù trở về địa phương tái hòa nhập cộng đồng.

Triển khai thực hiện chính sách hỗ trợ đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã tham mưu UBND tỉnh hỗ trợ số tiền 1.494.110.000 đồng đào tạo nghề, ngoại ngữ, bồi dưỡng kiến thức cần thiết cho 184 lao động thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ đồng bào dân tộc thiểu số, thân nhân người có công cách mạng, hộ bị thu hồi đất. Ngoài ra, ngân sách tỉnh đã hỗ trợ cho 544 lao động thuộc đối tượng của tỉnh với số tiền 2.139.155.200 đồng. Chi nhánh Ngân hàng Chính sách xã hội tỉnh hỗ trợ 1.224 người lao động vay vốn với tổng số tiền là 88,482 tỷ đồng để tham gia làm việc có thời hạn ở nước ngoài theo hợp đồng. Giai đoạn 2015 - 6/2023, toàn tỉnh có 4.787 lao động tham gia xuất khẩu lao động, trong đó: Nhật Bản: 4.275 người, Hàn Quốc: 124 người, Đài Loan: 170 người, các nước khác: 218 người.

Về hỗ trợ tạo việc làm cho thanh niên: Đã tổ chức tuyên truyền, tư vấn đào tạo nghề, giới thiệu việc làm ở trong và ngoài nước cho 5.841 thanh niên hoàn thành nghĩa vụ quân sự, công an, thanh niên tình nguyện hoàn thành nhiệm vụ thực hiện chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Bình Định; phối hợp với các cơ quan, đơn vị, địa phương tổ chức 81 đợt tuyên truyền, tư vấn, định hướng nghề nghiệp, việc làm sau khi tốt nghiệp cho 54.270 học sinh các trường THCS, THPT trên địa bàn tỉnh.

UBND huyện Phù Cát đã thực hiện đồng bộ nhiều hoạt động, gắn đào tạo nghề với giải quyết việc làm, có nhiều mô hình, cách làm hiệu quả trong giải quyết

⁷ Trên địa bàn tỉnh hiện có khoảng 61 doanh nghiệp/chi nhánh có vốn FDI với 11.550 lao động làm việc, nhìn chung, các doanh nghiệp có vốn FDI thực hiện tốt các chế độ, chính sách cho người lao động, tiền lương bình quân của người lao động tại khu vực này khoảng 13 triệu đồng/người/tháng.

⁸ Đã hỗ trợ tạo việc làm, duy trì và mở rộng việc làm cho 60.668 người lao động với tổng doanh số cho vay là 1.973 tỷ đồng

⁹ Từ năm 2015 đến 2020, đã đào tạo nghề cho 20.922 lao động nông thôn trên địa bàn tỉnh; từ năm 2021 đến tháng 6/2023, đào tạo nghề cho 6.131 lao động theo 03 Chương trình mục tiêu quốc gia

việc làm cho người lao động; xuất khẩu lao động đạt kết quả khá¹⁰; thực hiện tốt chính sách hỗ trợ người lao động bị ngừng việc; cho vay giải quyết việc làm tiếp tục phát huy hiệu quả¹¹. Từ năm 2016 đến nay, UBND huyện Vân Canh đã mở 41 lớp đào tạo dạy nghề sơ cấp, đào tạo nghề dưới 03 tháng cho hơn 1.845 người lao động, trên 90% người học nghề tìm được việc làm hoặc tự tạo việc làm tại chỗ ổn định; hỗ trợ vay vốn giải quyết việc làm cho trên 3.200 hộ; toàn huyện có 33 lao động làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, việc làm được triển khai thực hiện nghiêm túc. Hàng năm, các cơ quan, đơn vị đều xây dựng kế hoạch và tiến hành thanh tra, kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về An toàn, vệ sinh lao động (ATVSLĐ), bảo hiểm xã hội (BHXH), bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) tại các đơn vị sử dụng lao động. Giai đoạn 2021 - 2023, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đã kiểm tra 84 doanh nghiệp về ATVSLĐ; việc chấp hành Bộ luật Lao động năm 2019, Luật Bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm Tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp và các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động về ATVSLĐ¹². Trong năm 2023, phối hợp điều tra 12 vụ tai nạn lao động làm 12 người chết và 01 người bị thương nặng (*đã kết luận 10 vụ, đang điều tra 02 vụ*), phát hiện 03 tổ chức sai phạm trong thực hiện pháp luật lao động; xử phạt hành chính 02 đơn vị với 30.000.000 đồng và thu hồi 12.880.000 đồng; xử phạt 02 đơn vị vi phạm về ATVSLĐ với 65.000.000 đồng. Tại cấp huyện, trong 02 năm 2022, 2023, Cơ quan BHXH huyện Phù Cát đã kiểm tra 14 đơn vị, phối hợp kiểm tra liên ngành 13 đơn vị; hàng năm, Liên đoàn Lao động huyện phối hợp với các ngành chức năng chỉ đạo, kiểm tra công tác ATVSLĐ ở các công ty, doanh nghiệp, Hợp tác xã; kiểm tra việc thực hiện Luật và các chế độ chính sách đối với người lao động trong các doanh nghiệp.

2. Tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

- Công tác tổ chức thi hành pháp luật, tuân thủ pháp luật về lao động, việc làm còn hạn chế. Cụ thể: Số doanh nghiệp chậm đóng BHXH còn nhiều; tỷ lệ tham gia đóng BHXH thấp; doanh nghiệp đăng ký nội quy lao động ít; việc triển khai thực hiện công tác ATVSLĐ tại một số đơn vị, doanh nghiệp còn hình thức, mang tính đối phó; người lao động chưa tuân thủ nghiêm các quy định về bảo hộ lao động; chế độ bồi dưỡng bằng hiện vật cho người lao động chưa đảm bảo...

- Tỷ lệ người dân tham gia BHXH tự nguyện còn thấp.

¹⁰ Năm 2022 và 6 tháng đầu năm 2023, toàn huyện có 82 lao động đi xuất khẩu lao động tại các thị trường Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Loan...

¹¹ Năm 2022 và 6 tháng đầu năm 2023, đã cho vay hỗ trợ giải quyết việc làm cho 2.056 lao động với số tiền 99.397 triệu đồng

¹² Giai đoạn 2021-2022, đã thực hiện quyết định xử phạt vi phạm hành chính số tiền 182.133.940 đồng. Các đơn vị đã thực hiện việc khắc phục theo kiến nghị của đoàn kiểm tra và có báo cáo khắc phục kiến nghị theo quy định; các đơn vị bị xử phạt cũng đã thực hiện nộp phạt đầy đủ.

- Công tác tư vấn học nghề hiệu quả chưa cao; tư vấn về thị trường xuất khẩu lao động còn dàn trải, thiếu trọng tâm, trọng điểm, chưa có thông điệp cụ thể cho từng nhóm đối tượng người lao động. Người lao động chưa nắm bắt được đầy đủ các thông tin về thị trường tiếp nhận lao động, quyền lợi, nghĩa vụ khi làm việc ở nước ngoài nên chưa nhận thức đúng và sẵn sàng tham gia xuất khẩu lao động.

- Việc quản lý đối với lao động về nước sau khi hết thời gian lao động ở nước ngoài, lao động là người nước ngoài nhưng không có giao kết hợp đồng lao động còn hạn chế.

II. Kết quả khảo sát tình hình thi hành pháp luật về lao động, việc làm

Đoàn kiểm tra, khảo sát đã phát hành 200 phiếu khảo sát đối với cán bộ, công chức, viên chức làm việc tại Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, UBND các huyện: Vân Canh, Phù Cát và UBND các xã trên địa bàn. Trong đó, tập trung khảo sát, đánh giá về tình hình ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành VBQPPL; tình hình đảm bảo các điều kiện cho thi hành pháp luật; tình hình tuân thủ pháp luật; kiến nghị, đề xuất để hoàn thiện pháp luật, nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật và đánh giá đối với các quy định do HĐND, UBND tỉnh ban hành có nội dung liên quan đến lĩnh vực lao động, việc làm. Kết quả cụ thể như sau:

1. Tình hình ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành văn bản quy phạm pháp luật

74% người được khảo sát cho biết, cơ quan, đơn vị đang công tác có tham mưu ban hành VBQPPL liên quan đến lĩnh vực lao động, việc làm; 96% ý kiến đánh giá các văn bản quy định chi tiết thi hành VBQPPL trong lĩnh vực này đã được ban hành kịp thời, đầy đủ, thống nhất, đồng bộ, khả thi; có 2% ý kiến đánh giá chưa kịp thời, đầy đủ, thống nhất, đồng bộ, khả thi và có 2% không có ý kiến đánh giá đối với nội dung này.

2. Tình hình đảm bảo các điều kiện cho thi hành pháp luật

- Có 98,5% người được khảo sát cho biết cơ quan/địa phương có thực hiện tuyên truyền, phổ biến các quy định pháp luật về lao động, việc làm; 96,5% ý kiến đánh giá việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật được thực hiện đầy đủ, kịp thời với các hình thức chủ yếu: Tổ chức hội nghị; thông qua công tác tập huấn, hướng dẫn nghiệp vụ, hoạt động tư vấn, giới thiệu việc làm, các phiên giao dịch việc làm; lồng ghép trong các cuộc họp của cơ quan, đăng tải các văn bản pháp luật có liên quan trên Cổng/Trang thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị; thông qua hệ thống đài truyền thanh xã; cấp phát tờ rơi, tờ gấp, sổ tay, treo pano, khẩu hiệu tuyên truyền.... Có 2,5% ý kiến đánh giá là chưa đầy đủ, kịp thời và 1% không có ý kiến đánh giá đối với nội dung này.

- Có 64% người được khảo sát đánh giá các điều kiện về kinh phí, biên chế, cơ sở vật chất cho việc triển khai thi hành pháp luật về lao động, việc làm được bảo đảm; 31,5% ý kiến đánh giá chưa bảo đảm (*trong đó, có 4,5% đánh giá kinh phí*

phục vụ cho công tác này còn thấp, việc phân bổ kinh phí còn chậm và biên chế còn thiếu, công chức còn kiêm nhiệm).

3. Tình hình tuân thủ pháp luật

- 90% ý kiến đánh giá THTHPL của cơ quan nhà nước, người có thẩm quyền trong lĩnh vực lao động, việc làm (*việc hướng dẫn và áp dụng pháp luật, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị, khởi kiện hành chính*) được thực hiện kịp thời, đầy đủ; 6,5% đánh giá chưa kịp thời, đầy đủ (*trong đó, có 4% ý kiến đánh giá quy định pháp luật trong lĩnh vực lao động, việc làm chưa được hướng dẫn kịp thời, việc tổ chức các phiên giao dịch việc làm còn chưa gắn liền với thực tiễn địa phương và đối tượng*).

- Có 95% người được khảo sát cho biết cơ quan, đơn vị, địa phương đã tạo điều kiện cho doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ chủ động liên hệ để kịp thời phản ánh những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện các quy định pháp luật. Các hình thức hỗ trợ chủ yếu là: Hướng dẫn, giải đáp thông qua tập huấn, qua các phiên giao dịch việc làm; gửi văn bản, tổ chức đối thoại; công khai số điện thoại; hỗ trợ cho các doanh nghiệp, người lao động tiếp cận nguồn vốn vay giải quyết việc làm;... 4,5% ý kiến đánh giá cơ quan/địa phương chưa có các hình thức, biện pháp nhằm hỗ trợ, tạo điều kiện cho doanh nghiệp, tổ chức liên hệ, phản ánh các vấn đề có liên quan đến lao động, việc làm; 0,5% không có ý kiến.

- Có 70% người được khảo sát cho biết thực tiễn thi hành các quy định về lao động, việc làm không có khó khăn, vướng mắc; 29% ý kiến đánh giá còn khó khăn, vướng mắc (*trong đó, 4% ý kiến cho biết: Khó khăn, vướng mắc là do chất lượng đào tạo lao động, nhu cầu lao động chưa đáp ứng nhu cầu xã hội; cơ sở vật chất, trình độ chuyên môn còn hạn chế; nguồn vốn và đối tượng cho vay giải quyết việc làm chưa phù hợp với thực tế địa phương; số lượng người tham gia các lớp tập huấn, đào tạo nghề còn thấp...*); 1% không có ý kiến đánh giá.

- Có 83,5% người được khảo sát đánh giá tổ chức, cá nhân đã tuân thủ tốt các quy định pháp luật về lao động, việc làm; 14,5% ý kiến đánh giá là tuân thủ chưa tốt và 2% không có ý kiến đánh giá. Theo kết quả điều tra, khảo sát, các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này gồm: Nội dung hợp đồng lao động chưa đầy đủ; doanh nghiệp, tổ chức chưa xây dựng kế hoạch ATVSLĐ, thực hiện quan trắc môi trường lao động; chưa thực hiện đầy đủ, kịp thời việc thông báo biến động lao động, đóng BHXH, BHYT và các chế độ cho người lao động; người lao động đang hưởng trợ cấp thất nghiệp khai báo thiếu trung thực về tình trạng việc làm, người lao động chưa tuân thủ nghiêm quy định về giờ giấc làm việc...

- Về các nguyên nhân dẫn đến hành vi vi phạm, 15% người được khảo sát đánh giá là do quy định pháp luật còn thiếu hoặc không phù hợp với thực tế; 65,5% ý kiến cho rằng do ý thức chấp hành pháp luật của tổ chức, người dân chưa cao; 16% ý kiến đánh giá do tổ chức, người dân khó tiếp cận thông tin pháp luật; 20,5% ý kiến

đánh giá do hiệu quả hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật đến tổ chức, cá nhân còn thấp; 45% ý kiến cho rằng mức độ hiểu biết pháp luật của tổ chức, cá nhân còn hạn chế; 28% ý kiến đánh giá việc xử lý hành vi vi phạm pháp luật chưa nghiêm, không đảm bảo tính răn đe, phòng ngừa. Ngoài ra, còn các nguyên nhân khác như: Trình độ, năng lực cán bộ, công chức thực thi pháp luật chưa đáp ứng yêu cầu công việc (6%), ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức nhà nước chưa cao (2,5%), cơ chế phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trong thi hành pháp luật chưa đảm bảo (17,5%).

- Về mức xử phạt hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, việc làm hiện nay, có 77% người được khảo sát đánh giá phù hợp; 14,5% đánh giá mức xử phạt còn thấp, 6% đánh giá mức xử phạt cao và 2,5% không có ý kiến.

- Về chế tài đối với hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này, có 2,5% người tham gia khảo sát kiến nghị liên thông xử phạt vào tài khoản của doanh nghiệp vi phạm tại ngân hàng; nâng mức xử phạt đối với doanh nghiệp không thực hiện khai báo biến động lao động làm ảnh hưởng đến quyền lợi về bảo hiểm và các chế độ khác của người lao động, hành vi không đóng hoặc chậm đóng BHXH cho người lao động và kiến nghị xử lý mạnh hơn đối với vi phạm trong ký kết hợp đồng lao động.

4. Những kiến nghị, đề xuất nhằm hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật

Có 11% người được khảo sát cho rằng cần tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật để nâng cao hiểu biết của cá nhân, tổ chức trong lĩnh vực lao động, việc làm; 8% ý kiến kiến nghị cần tiếp tục hoàn thiện thể chế pháp luật; ban hành văn bản hướng dẫn cụ thể về lao động có thu nhập thấp; chính sách hỗ trợ về vay vốn tạo việc làm cho lực lượng lao động ở các vùng khó khăn; kiến nghị Chính phủ sớm ban hành nghị định hướng dẫn về “*Tổ chức đại diện người lao động tại cơ sở*”; 2% ý kiến kiến nghị cần tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật; 1% ý kiến kiến nghị cần nâng cao trách nhiệm của tổ chức đại diện cho người lao động.

5. Đánh giá về các quy định do HĐND, UBND tỉnh ban hành có nội dung liên quan đến lĩnh vực lao động, việc làm

- Nghị quyết số 39/2008/NQ-HĐND ngày 12/12/2008 của HĐND tỉnh về thành lập Quỹ việc làm cho người tàn tật tỉnh Bình Định: Có 97,5% ý kiến đánh giá là phù hợp; 1,5% đánh giá chưa phù hợp, cần sửa đổi, bổ sung một số quy định và 1% không có ý kiến.

- Nghị quyết số 34/2021/NQ-HĐND ngày 11/12/2021 của HĐND tỉnh, Quyết định số 85/2021/QĐ-UBND ngày 27/12/2021 của UBND tỉnh quy định chính sách hỗ trợ cho người lao động tỉnh Bình Định đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng: Có 94,5% ý kiến đánh giá phù hợp; 4% đánh giá chưa phù hợp, cần sửa đổi, bổ sung

một số quy định; 1,5% ý kiến đề nghị bổ sung thêm thị trường Châu Âu (*một số quốc gia Đông Âu*) nhằm tạo điều kiện cho những lao động yếu thế tham gia thị trường này được hưởng chính sách hỗ trợ.

- Quyết định số 11/2022/QĐ-UBND ngày 04/4/2022 của UBND tỉnh ban hành Quy chế phối hợp thực hiện liên thông nhóm thủ tục hành chính Cấp phiếu lý lịch tư pháp - Cấp giấy phép lao động cho người lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam trên địa bàn tỉnh: 99% ý kiến đánh giá phù hợp; 1% không có ý kiến đánh giá.

- Điều 18 Nghị quyết số 24/2021/NQ-HĐND ngày 11/12/2021 của HĐND tỉnh quy định các loại phí và lệ phí thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND tỉnh trên địa bàn tỉnh; Điều 18 Quyết định số 76/2021/QĐ-UBND ngày 14/12/2021 của UBND tỉnh ban hành quy định các loại phí, lệ phí trên địa bàn tỉnh (*về lệ phí cấp giấy phép lao động cho người nước ngoài làm việc tại Việt Nam*): Có 98% ý kiến đánh giá phù hợp; 0,5% đánh giá chưa phù hợp, cần sửa đổi, bổ sung một số quy định và 1,5% không có ý kiến đánh giá.

III. Đánh giá chung

Qua kiểm tra, khảo sát cho thấy, các chính sách, pháp luật về lao động, việc làm được ban hành tương đối đầy đủ, toàn diện và được rà soát, sửa đổi, bổ sung thường xuyên, kịp thời. Các quy định pháp luật về lao động, việc làm được triển khai thi hành đầy đủ, thống nhất, đồng bộ, có tác động tích cực đến đời sống kinh tế, xã hội của địa phương. Người lao động có cơ hội tiếp xúc với các nguồn vốn vay giải quyết việc làm, tìm việc làm phù hợp với khả năng, trình độ của mình, từ đó an tâm lao động sản xuất, tăng thu nhập cho gia đình và tự vươn lên thoát nghèo bền vững. Người sử dụng lao động đã tiếp cận và quan tâm thực thi pháp luật đầy đủ, bảo đảm tốt hơn quyền, lợi ích chính đáng, hợp pháp của người lao động; đảm bảo hài hòa lợi ích của người lao động và người sử dụng lao động, góp phần xây dựng quan hệ lao động ổn định và tiến bộ.

IV. Kiến nghị, đề xuất

Để nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về lao động, việc làm, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định kính kiến nghị, đề xuất một số nội dung như sau:

- Xem xét sửa đổi Điều 127 Bộ luật Lao động năm 2019 theo hướng nghiêm cấm người sử dụng lao động xử lý kỷ luật lao động khi chưa ban hành và đăng ký nội quy lao động với cơ quan có thẩm quyền.

- Sớm ban hành Nghị định hướng dẫn về “*Tổ chức đại diện người lao động tại cơ sở*” theo quy định tại Điều 172, 174 Bộ luật Lao động năm 2019.

- Hiện nay, nhu cầu vay vốn để duy trì và mở rộng việc làm trên địa bàn tỉnh là rất lớn nhưng nguồn vốn từ Quỹ Quốc gia giải quyết việc làm chưa đáp ứng được yêu cầu của người dân, do đó, kính đề nghị cấp có thẩm quyền xem xét bố trí

đủ nguồn vốn cho vay giải quyết việc làm để có thể đáp ứng nhu cầu vay vốn cho khoảng 15.000 lao động/năm.

Trên đây là kết quả kiểm tra, khảo sát THTHPL về lao động, việc làm trên địa bàn tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Tư pháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục QLXLVPHC&TDTHPL (BTP);
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Lao động - Thương binh và Xã hội;
- Sở Tư pháp;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- CVP, PVP TD;
- Lưu: VT, K11, K20.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Tự Công Hoàng